

Na temelju članka 112. stavak 13. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („NN“ 123/03, 198/03, 105/04, 174./04, 46/07 i 63/11) te članka 51. Pravilnika o Sveučilišnom odjelu za stručne studije, Stručno vijeće je na svojoj 10. sjednici održanoj 14. lipnja 2017. godine donijelo

ETIČKI KODEKS Sveučilišnog odjela za stručne studije

I. OPĆE ODREDBE

Predmet uređenja

Članak 1.

(1) Ovim Etičkim kodeksom (dalje Kodeks) utvrđuju se osnovna etička načela i vrijednosti kojih se u svom radu, djelovanju i ponašanju moraju pridržavati službenici i namještenici Sveučilišnog odjela za stručne studije.

Značenje pojmova i skraćenica

Članak 2.

(1) Nazivi i skraćenice koje se rabe u ovom Kodeksu:

- *Kodeks* – označava Etički kodeks Sveučilišnog odjela za stručne studije
- *Odjel* – Sveučilišni odjel za stručne studije
- *službenik* – zaposlenik u nastavnom, suradničkom i stručnom zvanju te ostali službenici na radnim mjestima visoke stručne spreme
- *namještenik* – zaposlenik s višom stručnom spremom ili stručni pristupnik i stručni prvostupnik i ostali zaposlenici koji nemaju visoku stručnu spremu.

II. TEMELJNA NAČELA

Ljudska prava, poštivanje integriteta i dostojanstva osobe

Članak 3.

(1) Odjel svakom službeniku i namješteniku mora omogućiti temeljna ljudska prava koja se ostvaruju unutar Odjela te druga prava zajamčena Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

(2) Svi službenici i namještenici Odjela moraju se međusobno poštovati i biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima koja proizlaze iz poštivanja njihova života, integriteta i dostojanstva.

(3) Svim službenicima i namještenicima Odjela mora biti osigurano pravo na privatnost te im treba priznati pravo i osigurati uvjete nesmetanog profesionalnog razvoja i usavršavanja u skladu s osobnim mogućnostima i uvjerenjima i to u mjeri u kojoj ne narušavaju to isto pravo druge osobe.

(4) Službenici i namještenici Odjela imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštenog i nepristranog ponašanja, kao i pravo zahtjeva takvog ponašanja drugih prema njima.

Jednakost i pravednost

Članak 4.

- (1) Svaki službenik i namještenik Odjela treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način da su isključeni svaka diskriminacija, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Odjel je dužan osigurati uvjete za ostvarenje načela jednakosti i pravednosti.
- (2) Službenici i namještenici Odjela ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnoga obavljanja radnih obveza.
- (3) Svim službenicima i namještenicima Odjela treba osigurati primjerene uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

Akademска sloboda

Članak 5.

- (1) Akademske slobode pripadaju svim službenicima u nastavnom i suradničkom zvanju i obuhvaćaju slobodu znanstvenog istraživanja i stvaralaštva, podučavanja, međusobne suradnje i udruživanja sukladno Ustavu Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima i Zakonu.
- (2) Službenici u nastavnom i suradničkom zvanju temelje svoju znanstvenu i pedagošku djelatnost na ustavnim načelima slobode znanstvenog istraživanja i stvaralaštva. U okviru znanstvene, istraživačke i stručne djelatnosti dužni su proučavati i objektivno ocjenjivati pojave u svojoj struci rukovodeći se isključivo utvrđivanjem istine, a u okviru nastavnog rada dužni su rezultate ostvarene na svom znanstvenom području i u svojoj struci vjerno prenijeti studentima i razviti kod njih odanost budućem pozivu te najvišim vrednotama ustavnog poretku Republike Hrvatske.
- (3) Odjel je dužan zaštiti službenike u nastavnom i suradničkom zvanju od svakog pokušaja sužavanja, ograničavanja ili uskraćivanja akademske slobode.
- (4) Slobodu mišljenja i izražavanja potiče Odjel kao temeljnu vrijednost u svim segmentima života i rada na Odjelu.

Profesionalno ponašanje

Članak 6.

- (1) Službenici i namještenici zaposleni u Odjelu trebaju odgovorno, savjesno, profesionalno i etički bespriječorno ispunjavati sve svoje obveze prema studentima, kolegama i ostalim zaposlenicima Odjela te u svojem djelovanju moraju slijediti načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, ljubaznosti i tolerancije.
- (2) Obveza je svih službenika i namještenika Odjela poštivanje kriterija stručnosti i izvrsnosti te u skladu s tim stalno stručno usavršavanje unutar profesionalnoga područja i utemeljivanje svih profesionalnih i etičkih prosudbi na dostupnim činjenicama, isključujući svakovrsne predrasude.

(3) Službenici i namještenici Odjela trebaju održavati i poticati suradnju u profesionalnim odnosima i nastojati doprinjeti učinkovitom korištenju resursa Odjela težeći povećanju dobrobiti Odjela i smanjivanju gubitaka uvijek kada je to moguće. Od službenika i namještenika Odjela očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva te sudjelovanje u djelatnostima izvan Odjela koje neće biti u sukobu s njihovim profesionalnim obvezama na Odjelu niti im štetiti, a posebice su dužni štititi ugled Odjela.

Poštivanje zakona i pravnih postupaka

Članak 7.

(1) Od svih službenika i namještenika Odjela očekuje se poštivanje svih pravnih propisa i pravnih postupaka koji se tiču njihovih obveza kao zaposlenika Odjela. Odjel ima obvezu osigurati uvjete nužne za upoznavanje službenika i namještenika Odjela sa svim relevantnim pravilima koja se tiču njihovih obveza. Svim službenicima i namještenicima Odjela treba osigurati jednaku mogućnost pritužbe i ravnopravan položaj u postupku ispitivanja povreda odredbi Etičkog kodeksa.

Pristojno odijevanje i ponašanje

Članak 8.

(1) Službenici i namještenici Odjela dužni su pristojnim odijevanjem i osobnim ponašanjem čuvati ugled Odjela.

III. NEPRIHVATLJIVA PONAŠANJA

Diskriminacija

Članak 9.

(1) Na Odjelu je neetičan bilo koji oblik diskriminacije (neposredne i posredne) prema religijskoj, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, jeziku, rasi, spolu, spolnoj orientaciji, životnome stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.

(2) Službenici i namještenici Odjela ne smiju biti podložni predrasudama koje mogu dovesti do neobjektivnosti ili diskriminacije.

Uznemiravanje

Članak 10.

- (1) Na Odjelu je neetična svaka vrsta uznemiravanja (neposrednog i posrednog) koje se temelji na religijskoj, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, jeziku, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, životnom stilu, imovinskom stanju, podrijetlu, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju.
- (2) Pojam uznemiravanja podrazumijeva svako neprimjerno ponašanje koje predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa obavljanje radnih obveza ili smanjuje kvalitetu života osobe prema kojoj je usmjeren, odnosno neprimjerno ponašanje koje pridonosi stvaranju neugodnih, neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti te dovodi do zastrašivanja, vrijeđanja i ponižavanja.

Objektivnost i nepristranost

Članak 11.

- (1) Svi službenici i namještenici Odjela trebaju biti objektivni i ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihovu objektivnost u akademskim, istraživačkim, administrativnim, poslovnim i upravljačkim djelatnostima.
- (2) Ocjenjivanje djelatnosti i profesionalne kompetencije službenika i namještenika Odjela ne smije počivati na kriterijima koji nisu neposredno relevantni za obavljanu djelatnost ili profesionalne obveze.

IV. PROFESIONALNA PRAVA I ODGOVORNOSTI

Nastavnička etika

Članak 12.

Osim pridržavanja temeljnih načela i pravila Etičkog kodeksa službenici trebaju postupati i u skladu s načelima vezanim uz svoje profesionalne dužnosti podučavanja:

- Djelatnici temelje svoju znanstvenu djelatnost na ustavnim načelima slobode znanstvenog istraživanja i stvaralaštva. U okviru znanstvene, istraživačke i stručne djelatnosti dužni su proučavati i objektivno ocjenjivati pojave u svojoj struci rukovodeći se isključivo utvrđivanjem istine, a u okviru nastavnog rada dužni su rezultate ostvarene na svom znanstvenom području i u svojoj struci vjerno prenijeti studentima i razviti kod njih odanost budućem pozivu te najvišim vrednotama ustavnog poretka Republike Hrvatske.
- Djelatnici su dužni čuvati svoju neovisnost kao temeljnu prepostavku znanstvenog rada te se suprostaviti svakom pokušaju da im se izvan Odjela nametnu vrednote ili mjerila nespojiva s istinskim pozivom znanstvenika ili pravilima struke. Osobito su dužni odlučno braniti čast svojeg poziva i odbiti svaki pokušaj podmićivanja, uključujući i njegove prikrivene oblike kao što je dobivanje raznih materijalnih i drugih pogodnosti.
- Dužnost je djelatnika da svojim znanstvenim i nastavnim radom te javnim djelovanjem pridonese očuvanju i unapređenju ugleda Odjela.
- Prilikom potpisivanja ugovora o radu djelatnik će svojim potpisom prihvati ovaj Etički kodeks te se obvezati na ponašanje u skladu s njim.

Odnos prema vlastitom radu

Članak 13.

(1) Djelatnici su obvezni bez obzira na dostignuta zvanja trajno raditi na svojoj izobrazbi u okviru koncepta cjeloživotnog obrazovanja. Obvezni su pratiti najnovija dostignuća na svom znanstvenom području i struci.

(2) Dužnost izobrazbe obuhvaća i upoznavanje s novim znanstvenim i nastavnim metodama.

(3) U znanstvenim i drugim radovima djelatnici će dosljedno otklanjati sve postupke koji bi se na bilo koji način mogli smatrati plagijatom. Posebno je nedopustivo korištenje tekstova ili ideja drugih autora uz prešućivanje izvora, citiranje radova koje autor nije proučio, ali i svako prekomjerno korištenje ideja i tekstova za koje se u vlastitom radu navodi izvor, a zbog čega se gubi izvornost toga rada.

(4) Djelatnici moraju uredno, kvalitetno i savjesno obavljati svoje dužnosti. U slučaju spriječenosti moraju pravodobno osigurati odgovarajuću zamjenu ili se barem pravodobno ispričati.

- (5) Djelatnici su dužni, uz nastavne obveze, sudjelovati i u drugim djelatnostima Odjela i tim djelatnostima dati prednost pred obvezama izvan Odjela.
- (6) Djelatnici će se založiti da se postigne najveća moguća objektivnost u postupku upisa studenata na Odjel.
- (7) Djelatnici ne smiju obavljati poslove nespojive s njihovim pozivom, bez obzira na to prihvaćaju li ih iz finansijskih ili drugih razloga.
- (8) Djelatnik mora biti uredno odjeven tijekom radnog vremena.

Odnos prema kolegama i suradnicima zaposlenima na Odjelu

Članak 14.

- (1) Djelatnici su dužni pridonositi stvaranju demokratske atmosfere, tolerantnosti te kulturnog miljea bez čega Odjel ne može napredovati niti postati privlačnim darovitoj i kreativnoj mlađeži.
- (2) U znanstvenim i stručnim radovima, na znanstvenim i stručnim skupovima te općenito u međusobnim kontaktima djelatnici su dužni njegovati snošljivost i kulturu dijaloga. U polemici dužni su se suprostavljeti argumentirano i uz poštivanje oponenta. Nedopustiv je laudativni pristup radovima drugih autora te prešućivanje njihovih nedostataka zbog očuvanja prijateljstva ili drugih interesa, ali i kritiziranje ili ignoriranje radova drugih autora samo zato što nisu istomišljenici ili iz drugih osobnih razloga. Prilikom recenziranja i klasificiranja tuđih radova djelatnici se također moraju izdici iznad osobnih interesa.
- (3) Djelatnici su dužni poštovati osobno i profesionalno dostojanstvo mlađih kolega. Posebnu pozornost moraju posvetiti izobrazbi i odgoju mlađih naraštaja i u skladu s time postupno ih uvoditi u znanstveni rad i nastavni proces te im svesrdno pomoći pri izradi specijalističkih i doktorskih radova.
- (4) Djelatnici su dužni mlađim kolegama ostaviti dovoljno vremena za vlastito usavršavanje. Posebno je nedopustivo koristiti ih za obavljanje onih poslova koje je dužan i ovlašten obavljati samo nastavnik.
- (5) Djelatnici su dužni poštovati osobno i profesionalno dostojanstvo drugih zaposlenika Odjela. Ne mogu od njih tražiti obavljanje poslova koji nisu u svezi s njihovim radnim dužnostima.

Odnos prema studentima

Članak 15.

- (1) U nastavnom procesu djelatnici trebaju ostvariti dijalog sa studentima, voditi ih kroz studij, poticati ih na aktivno sudjelovanje te povezivati teoriju i praksu. U tu svrhu posebnu će pozornost posvetiti, pored predavanja, seminarima i vježbama na kojima će, pod njihovim mentorstvom u skladu s Bolonjskim procesom, glavnu riječ voditi sami studenti. Obvezna i literatura koja se preporučuje mora biti pažljivo izabrana, tako da je u skladu sa studijskim programom, razumljiva i dostupna studentima.

- (2) Djelatnici ne smiju ispunjenje nastavnih obveza studenata te polaganje ispita uvjetovati kupovinom određene literature ili drugih nastavnih pomagala.
- (3) Djelatnici ne smiju sadržaj ispita utvrđivati na način koji će studente navoditi na to da se u pripremanju ispita moraju koristiti strogo određenom literaturom, osobito onom koja nije predviđena studijskim programom.
- (4) Ako je u studijskom programu predviđena alternativna literatura za pripremanje određenog ispita, studentima se mora omogućiti da ispit pripremaju i s uspjehom polažu po bilo kojoj od te literature i neovisno o tome kod kojeg će nastavnika polagati.
- (5) Djelatnici moraju pravično ocjenjivati studente, isključivo na temelju iskazanog znanja. Ispiti moraju biti javni jer se na taj način najbolje otklanja prigovor neobjektivnosti. Dužnost je djelatnika da se dosljedno suprostavljaju intervencijama u svezi s ispitima, bez obzira na to od koga potječe i čime se opravdavaju.
- (6) Djelatnici su dužni poštovati dostojanstvo studenata, bez obzira na njihovo etničko podrijetlo, rasu, spol, životnu dob, bračni status te političko, vjersko ili drugo opredjeljenje.
- (7) Djelatnici moraju biti pristupačni studentima osobito na način da unaprijed odrede vrijeme za konzultacije. U komunikaciji sa studentima trebaju biti korektni, ne podizati ton, ne služiti se ironijom, niti na bilo koji drugi način omalovažavati studente.
- (8) Djelatnici moraju uzimati u obzir mišljenje i ocjenu studenata o svojem radu u nastavi radi unaprjeđivanja kvalitete nastavnog procesa.

Odnos prema imovini

Članak 16.

- (1) Djelatnici su dužni savjesno se odnositi prema imovini Odjela koristiti je s dužnom pažnjom. Oni ne smiju koristiti tu imovinu u svrhe koje nisu povezane s njihovim radom na Odjelu.

Odnos prema javnosti

Članak 17.

- (1) Djelatnici su i izvan radnog vremena dužni paziti da ne povrijede ugled Odjela.
- (2) Djelatnici su dužni međusobne sporove rješavati unutar Odjela, a uprava Odjela dužna je osigurati rješavanje sporova u prikladnom postupku te u primjerenom roku.
- (3) U javnoj kritici drugog djelatnika i njegova rada djelatnik mora biti suzdržan, uzimajući u obzir da je ponajprije Stručno vijeće Odjela, znanstvene i stručne udruge, te znanstvene i stručne publikacije primjerena mesta za znanstvene i stručne rasprave te utemeljenu znanstvenu i stručnu kritiku.
- (4) Kada nastupaju ili kada komentiraju određene pojave putem medija javnog priopćavanja, javnih predavanja i slično, djelatnici moraju nadasve paziti da njihovi nastupi budu na odgovarajućoj znanstvenoj i stručnoj razini, te da sveukupno ponašanje bude u suglasju s pravilima ovoga Etičkog kodeksa.
- (5) Svoju političku djelatnost djelatnici moraju strogo odvojiti od znanstvenog i nastavnog rada. Nedopustivo je koristiti prostorije i sredstva Odjela za obavljanje političke djelatnosti ili vlastitu promociju, a predavanja i druge kontakte sa studentima za promidžbu stranačkih ili drugih političkih stajališta.

(6) U političkoj djelatnosti izvan Odjela djelatnici moraju čuvati ugled Odjela te izbjegavati ekstremna opredjeljanja nespojiva s temeljnim vrijednostima ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske i sa suvremenim shvaćanjem demokracije.

V. ETIČKO POVJERENSTVO ODJELA

Članak 18.

- (1) Članove etičkog povjerenstva imenuje Stručno vijeće.
- (2) Etičko povjerenstvo ima pet čanova, od čega četiri člana iz redova zaposlenika Odjela, koje predlaže Stručno vijeće, a jednog člana iz redova studenata, koje predlaže podružnica Studentskog zbora Odjela.
- (3) Predsjednika Etičkog povjerenstva biraju članovi između sebe.
- (4) Mandat čanova Etičkog povjerenstva traje tri godine, nakon čega mogu biti ponovno birani.
- (5) Prvu sjednicu Etičkog povjerenstva saziva pročelnik Odjela.

VI. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

- (1) Ovaj Etički kodeks stupa na snagu i primjenjuje se nakon proteka roka od 8 dana od dana objave na oglasnoj ploči Odjela i objave na službenoj internetskoj stranici Odjela.

Članak 20.

Izmjene i dopune ovoga Etičkog kodeksa donose se na način propisan za njegovo donošenje.

KLASA: 012-03/17-01
Urbroj: 2181-193-02-3/17-4
U Splitu, 14. lipnja 2017.

Pročelnik Odjela

Ivan Akrap, dipl. iur.

Rektor

Prof. dr. sc. Šimun Andelinović

Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Odjela dana 19. 06. 2017., te je stupio na snagu dana 27. 06. 2017. godine.

TAJNIK

Franjo Zubak, dipl. iur.